

S. U. ZUIDEMA, *Ons gebed*, T. Wever, Franker, 1951. 185 pp.

In 'n „Ten geleide” deel die skrywer mee, dat hierdie boekie ontstaan is tydens sy internering deur die Japanners te Solo op Javo. Mens sou graag wil weet, hoe die skrywer, wat later in ander kampe vertoef het, die handskrif van sy studie kon bewaar. Het hy dit êrens in bewaring gegee, of in die grond begrawe, of deur al die kontroles heen gesmokkel? Die meeste van ons was nie so gelukkig nie.

In ieder geval kan ons met die skrywer bly wees dat die werk nou in die openbaarheid verskyn. Dit is 'n deeglike en tegelyk nie al te tegniese studie van die gebed van die Christen. Die titel is in hierdie verband reeds opmerklik: *ons gebed*. Die skrywer behandel nie, soos baie ander gedoen het, die gebed in die algemeen nie, maar die gebed soos dit 'n kenmerkende trek van die Reformatoriese Christen behoort te wees.

Besonder goed is dit dat hy die gebed, en ook ons gebed, nie van die res van die geloofslewe isoleer nie, maar telkens wys op die relasie tussen geloof en gebed, en ook op die relasie tussen gebed en goeie

werke. Uit 'n oogpunt van sielsorg is veral die volgende opmerking van groot belang: „Wie zijn gebedsleven voeden wil, die moet niet met dat gebedsleven bezig zijn, maar die moet zijn gelóófsleven voeden, en met het Woord Gods werkzaam zijn.” (p. 30).

'n Paar polemiese bladsye oor „objectiewe en subjectiewe gemeenskapsoefening” sou na die oordeel van die resensent wel gemis kan word, netsoos die — in 'n Gereformeerde studie blykbaar obligate — passasie teen Barth (p. 18). Ook is daar op party bladsye 'n voorliefde vir 'n dialek wat buitekant die Nederlandse Gereformeerde kringe nouliks verstaan kan word. In een sin op p. 109 noteer ons die woorde „fontein” (in sy 16de tot 18de eeuse betekenis, nog die Afrikaanse betekenis van die woord), „bondeling” (iemand wat party is in 'n verbond), „ongehouden” (onverplig); en in die daarop volgende sin „vastigheid” i.p.v. hedendaags Nederlands „vastheid”.

Op p. 116 het ons 'n vraagteken geset by die sin: „Omdat nu juist in deze „uitgaande” heilswerken Gods voor onze zaligheid de werken des Vaders, des Zoons en des Geestes *uiteengaan* (kursivering van die skrywer), en Vader, Zoon en Geest ieder, naar eeuwig Raadsbesluit, een eigen taak op Zich genomen hebben en met die eigen taak een eigen plaats innemen, daarom bidden wij ook eer tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest elk voor Zivhzelf dan tot die Drieënige God in Zichzelf.” Dit lyk haas of die skrywer nie instem met die aloude dogmatise reël *opera externa sunt indivisa* (vgl. *Lig uit Lig*, p. 107-109).

Al lesende het die resensent telkens moet dink aan 'n dag in 1945 toe die skrywer in die aangesig van die dood vir die resensent en honderde lotgenote in die gebed voorgegaan het. Dit sou geen nut hê om hierdie soort van persoonlike herinnerings op te haal nie, as dit nie was dat toe geblyk het dat daar 'n magtige werklikheid agter hierdie boekie staan nie. Die skrywer het inderdaad die reg om oor hierdie onderwerp te skrywe, en hy het dit gedoen op 'n manier waarvoor ons baie dankbaar kan wees. Graag wil ons sy werk by ons Afrikaanse lesers van harte aanbeveel.